

IL-MISTERJU TAT-TRINITA' QADDISA (1)

Il-misterju tat-Trinità hu misterju fundamentali tar-religjon nisanija u min ma jemminx fiha ma jistax jissejjah nistrani. Hu misterju għax il-moħħ tal-bniedem ma jasalx jifhem minghajr ir-rivelazzjoni li hija don ta' Alla. Il-bibbja titfa' dawl kbir biex fuqu, imma d-dawl tal-bibbja waħdu m'huwiex biżżejjed biex ikollna idea ċara tiegħu. Għaliex? Għax il-Bibbja titkellem fuq il-hajja trinitarja "ad extra", jiġifieri dwar it-Trinità f'dak li għandu x'jaqsam mas-salvazzjoni tagħna, u mhux dwar il-hajja ta' Alla fiha nnfisha. Dwar din i-hajja intima

f'Alla nnifsu l-bibbja tefgħet dawl kbir u Kristu halla lill-għarusa tiegħu l-Knisja biex tiċċara l-istess dawl. Tant hu hekk li kull min ipprova jtkellem fuq it-Trinità kif jifhem moħħu, żbalja. Hu għalhekk li nibtu hafna ereżiji matul iż-żminijiet u ngħataw ħana dikjarazzjonijiet mill-awtorità tal-Knisja (ara Denzinger Enchiridion Symbol., maħruġ minn Karla Rahner, Freiburg I. Br., 31 ed. 1960).

Tliet Persuni f'Alla wiehed

Dan il-ftit kliem iħawwad il-moħħ ta' dawk li m'humieħ insara; mhux biss iżda wkoll ta' dawk li jemmnu fi Kristu bħala mibgħut minn Alla u ma joqogħdux għat-tagħlim

tal-Knisja. Hawn ukoll hafna nsara li jemmnu fil-Knisja u ma jafux xi jfissru l-kelmiet "tliet Persuni f'Alla wiehed", jew "tliet persuni f'natura waħda divina", kif tghallimna l-Knisja. Biex nifmu dan, jeħtieġ li nifmu xi tfisser natura u xi tfisser persuna. Nutura hawn tfisser l-għaqda tal-kwalitajiet essenzjali li jinsabu fi grupp partikolari ta' ħlejjaq; per eżempju, meta ngħidu "in-natura tal-bniedem m'hijieħ in-natura tal-bhejjem, jew ta' l-anġli". L-annimal għandu ħames sensi bħall-bniedem, iżda m'għandux intelliġenza u rieda; ma jasalx jivvinta xi ħaġa bħall-bniedem, u jimxi dejjem skont l-istint. In-natura ta' l-anġli u ta' l-ispirti hija oġġla minn dik tal-bniedem: l-anġli u l-ispirti m'għandhomx sensi bħall-bniedem, imma għandhom intelliġenza u rieda oġġla minn tal-bniedem. In-natura ta' Alla hija ta' spirtu purissimu. Hija misterjuża għax ma naslux nifmuha. Billi l-bniedem hu xbieħa ta' Alla naslu jkollna xi ħjiel tan-natura tiegħu misterjuża.

Il-persuna hija dik li tagħmel l-azzjoni, li topera skont in-natura tagħha; mela fost il-bnedmin hemm natura waħda u għadd kbir ta' persuni, għax dak li jagħmel wiehed ma jagħmlux l-istess bniedem iehor.

F'Alla hemm natura waħda imma tliet persuni. M'humieħ tliet allat imma Alla wiehed u hawn jinsab il-misterju. L-ereżija tal-Modalisti għallmet li f'Alla hemm tliet allat indaqg għax il-persuni huma tlieta, ereżija li giet ikkundannata

mill-Knisja. Erezija oħra kkundannata hija dik tas-Subordinaristi (f'diversi formi) li għammet li l-Iben u l-Ispirtu s-Santu huma inqas mill-Missier. Ahna ngħallmu li t-tliet persuni huma ndaqs fil-kobor: eterni u onnipotenti. Fl-eternità (li ahna ma naslux nifhmuha) il-Missier għaraf lilu nnifsu u ħabb lilu nnifsu u gġenera, jew nissel lil Ibnu li hu l-Kelma u l-għerf tal-Missier, u f'dak il-mument stess (biex innejhulu hekk) gġie (mhux tnissel) l-Ispirtu s-Santu li jgħaqqad l-għerf u l-imahabba tal-Missier u ta' l-Iben għax Alla hu għerf u mħabba fih innifsu. Billi l-ħajja f' Alla hija perfetta dak li jagħmel jidħol fih l-Iben u l-Ispirtu s-Santu, u dak li jagħmel l-Iben jidħol fih ukoll il-Missier u l-Ispirtu s-Santu. Hekk ukoll dak li jagħmel l-Ispirtu s-Santu jidħlu fih il-Missier u l-Iben. Meta Kristu tweled għalina kien mibgħut mill-Missier u bil-qawwa ta'

l-Ispirtu. Huwa Kristu li miet għalina imma bir-rieda tal-Missier u l-qawwa ta' l-Ispirtu s-Santu. Il-Knisja hi mwaqqfa minn Kristu skond ir-rieda tal-Missier u taħdem bil-qawwa ta' l-Ispirtu s-Santu. Biex ingibu eżempju mperfettissmu, meta wiehed, nimmaginaw xema bi tliet ftejjel jixegħlu: ix-xema hija waħda, imma kull ftala tagħti d-dawl tagħha mix-xema waħda; hekk fit-Trinità, it-tliet persuni għandhom il-ħidma tagħhom minn fonti waħda.

It-Trinità u r-religjonijiet abramitiċi

Meta l-Papa Benedittu XVI kien f'Kolonja għall-festa taż-żgħażaġh, f'wiehed mid-diskorsi tiegħu tkellem fuq ir-relazzjonijiet li hemm fit-twejmin tar-religjonijiet li sejhilhom "abramitiċi", jiġifieri li għandhom lill-patrijarka Abraham b'missierhom għax imnisslin minnu. Dawn huma il-Lhud, l-Misilmin u ahna

I-Insara, il-Lhud u l-Misilmin minn Ġakobb u Ismagħel, ulied Abraham skond il-ġisem, u aħna spiritwalment permezz ta' Kristu. Aħna t-tlieta nemmnu fil-veru Alla wieħed (“monoteistiċi”) u dan listess Alla rrivela ruħu u jsalva l-ħlejjaq bl-Ispirtu tiegħu. Jiena naħseb li wara studju profund permezz tal-grazzja ta' Alla tagħna it-tlieta, il-Lhud u l-Misilmin jistgħu u għandhom jaslu għat-twemmin f'Alla wieħed fi tliet persuni. Għalija, it-Trinità tibqa' misterju, imma twemmin neċessarju għal min jemmen f'Alla li jeżisti f'natura waħda, għax kull natura jehtieg tinfirex f'ħidma magħquda f'enerġija ta' imħabba, sewwa sew kif aħna l-insara nemmnu li Alla wera lillu nnifsu f'Ibnu f'ħajja ta' mħabba marbuta mill-Ispirtu s-Santu; għalhekk il-bibbja tgħid li “Alla hu mħabbba” u l-filosofija tgħallem li l-imħabba tespandi tuħha

(“bonum est diffusivum sui”). Mela ladarba Alla hu mħabba kellu johroġ minnu nnifsu, jirrivela ruħu u jiġbed kollox lejħ innifsu. Dan it-tagħlim jinsab fil-bibbja kollha, tagħlim mohbi, imma ċar biżżejjed għal min jaqraha profundament u jitlob id-dawl tal-grazzja ta' Alla.

X'tgħallem il-bibbja fuq in-natura ta' Alla.

Alla huwa spirtu u għalhekk ma jaqax taħt is-sensi tagħna, u kulhadd jimmaġinah skont il-moħħ fqajjar tagħna. Min jista' jimmaġina dak il-kobor enormi tiegħu? Imma l-bibbja, li hija l-kelma tiegħu, tkellimna fuq in-natura tiegħu. Tkellimna fuqu bħala dawl kbir, forsi minħabba li l-antiki kienu jqisu li d-dawl hu haġa qaddisa li ma tistax tfissirha. Il-ktieb ta' l-Eżodu jgħid li Alla jgħammar fid-dawl (24,10; ara 1 Tim 6,16). Is-salm 104,2 jgħid li hu mlibbes bid-dawl. San Ġwann jitkellem fuqu u jgħid li hu l-istess dawl (1 Ġw 1,5) u meta sar bniedem sar id-dawl tad-dinja (Ġw 1,1-18; 18,12). Ħafna testi taż-żewġ Testmenti jitkellmu fuq in-natura ta' Alla bħala tjubija, ħniena u mħabba. Billi m'huwiex possibbli li jiġu kkwotati l-għadd kbir ta' dawn it-testi, biżżejjed li jkunu kkwotati dawn: Dt 7,8; S, 34,9; S. 36,6s.; Lq 1,50,78; Rum 2,4; Pt 1,3; 1 Ġw 4,16; eċċ.

(tkompli fil-ħarġa li jmiss)

P. Guido Schembri ofm

TINSEWX

**iggeddu l-Abbonament
tagħkom fir-rivista
tagħna għas-sena
2009**

*Ktieb ġdid mill-Edizzjoni TAU u l-Kummissarjat ta' l-Art Imqaddsa
ta'*

P. Marcello Ghirlando, OFM

*Introduzzjonijiet għal kull ktieb tal-Bibbja u iżjed.
Prezz €10 u jinkiseb mill-ħwienet tal-kotba ewlenin
jew ċempel 21242254, 21251131*